

COLUMN HUGO VAN DER POEL

Niemand gekke Henkie

Waarom zou je als zorgverzekeraar geld willen stoppen in preventie? Als de zorglasten toenemen, dan verhoog je toch gewoon de premie, net als alle andere zorgverzekeraars? Bovendien, steek je als enige zorgverzekeraar wel serieus geld in preventie, dan lopen bij jou de kosten op. Je verkleint daarmee je winstmarge of je prijst jezelf uit de markt als je de hogere kosten in de premie doorberekent.

Als preventie iets oplevert in de zin van langer gezond blijven en minder vraag naar zorg, is dat een langetermijneffect. Terwijl je als verzekeraar vandaag met andere verzekeraars op prijs concurreert. Het is afwachten of de gezonde cliënten te zijner tijd nog bij je verzekerd zijn en niet naar die andere verzekeraar zijn overgelopen, die zonder kosten voor preventie net dat tientje per maand goedkoper is.

Dit schiet dus niet op. Stel nu dat we de problemen van langetermijnbatens en kortetermijnkosten, én een gekke Henkie zijn omdat de ene verzekeraar wel iets doet en alle andere niet, zien als vormen van marktfalen. Dan zou de overheid kunnen zeggen: weet je wat, we verplichten alle zorgverzekeraars om vijf procent van hun omzet in preventieve maatregelen te stoppen. Dan is niemand gekke Henkie en profiteren wij op termijn allemaal. De overheid geeft deze boodschap mee aan de partijen die onderhandelen over een Preventieakkoord, met de opdracht preventieve maatregelen te formuleren en afspraken te maken over de uitvoering. Deze opdracht leent zich voor een akkoord, omdat de uitvoering van preventieve maatregelen niet een zaak is van de zorgverzekeraars zelf. Net als in de curatieve zorg wordt de preventieve zorg door andere par-

tijen geleverd, en maakt de zorgverzekeraar dat financieel mogelijk.

Wie zijn die andere partijen? Producenten van suikerwater – door marketeers meestal ‘frisdrank’ genoemd – die worden gevraagd minder suikerwater te produceren? Of producenten van vuurwater, die het alleen willen hebben over een publiekscampagne tegen ‘problematisch alcoholgebruik’, terwijl dit volgens de Gezondheidsraad een pleonasme is? Dat wordt een moeilijk gesprek. Je kunt het deze partijen nauwelijks kwalijk nemen dat ze blijven tamboereren op de vrijheid van de consument om zich obees en/of in een delirium te drinken, en werkelijk effectieve maatregelen zoals prijsverhoging en het moeilijk bereikbaar maken van hun producten blokkeren. Want maatregelen die werken hebben effect op hun omzet en winstmarges, en dat vinden de aandeelhouders nu eenmaal niet leuk.

Interessanter dan het gehakketak met de kalkoenen over het kerstmaal is het gesprek aangaan met partijen die preventieve maatregelen kunnen uitvoeren. Maak met het geld van de zorgverzekeraars van elke school een Gezonde School, van elke kantine een Gezonde Kantine en van elke gemeente een JOGG-gemeente. Stop het geld in de doorontwikkeling van effectieve interventies. Maak opschaling mogelijk van interventies die daadwerkelijk bijdragen aan een gezonde leefstijl. Zo doen we toch wat die producenten van suikerwater en vuurwater willen, namelijk de consument de keuze laten maken, maar wordt die consument wel geleerd dat frisdrank gewoon suikerwater is en alleen fris is als het uit de koelkast komt.

“Frisdrank is alleen fris als het uit de koelkast komt”

Hugo van der Poel is directeur van het Mulier Instituut